

stilles saaledes, maa ogsaa vi foretrække det foreliggende Grundlag. Det glædede mig derfor, at Regeringspartiets Ordfører paa Partiets Vegne udtalte sin Tilslutning til dette Grundlag, selv om han udtrykte en personlig Tro paa, at en anden Vej var bedre. Denne anden Vej, Delingen af Vælgerne til de to Ting efter deres Alder, kan vi ikke tilraade at følge. Ganske vist er Aldersprivilegiet ikke af samme Art som Gods- og Formueprivilegiet. Men ved at trække en Aldersgrænse — man har foreslaaet den helt oppe ved 40 Aars Alderen — vilde man berøve Vælgere, der nu har Valgret til Landstinget, en saadan. Under den foreslaaede Ordning, hvorefter Landstinget skal vælges for 8 Aar, vilde det, hvis 40 Aars Grænsen fastholdtes, være muligt, at Vælgere først kom til at stemme til Landstinget ved deres 47de Aar. En meget stor Del af dette Tings Medlemmer vilde med andre Ord være i den ejendommelige Situation ikke at blive erklæret for modne til at stemme til Landstinget. Hvad en saadan Aldersdeling betyder, vil jeg kunne give et Indtryk af ved at anføre nogle Tal vedrørende Befolkningens Fordeling efter Aldersklasser. Den sidste Statistik, der foreligger i saa Henseende, er fra 1901. Man kan heraf, i alt Fald nogenlunde, se, at der mellem 25 og 40 Aar i alt er 476,000 og over 40 Aar 695,000 Personer. Gaar man altsaa til Aldersgrænsen ved det fyrretyvende Aar, vil det sige, at man udelukker fra Valgretten disse 476,000 eller rettere, da ikke alle er Vælgere, 40 pCt. af den samlede Vælgerstyrke.

Disse Betragtninger vil naturligvis ikke kunne gøres gældende overfor den Tanke at bibeholde den nuværende Valgretsalders ved Landstingsvalgene, thi i saa Fald vilde man jo ikke berøve nogen en Valgret. Men i det Øjeblik, man begynder Diskussionen om Valgretsalderen, glider man videre — den ærede Ordfører gled straks fra 30 til 35 Aars Alderen, og saa er man inde paa at berøve hele Aargange af Vælgere deres Valgret. I et Regeringsblad er jo ogsaa 40 Aars Alderen nævnt som en Mulighed, man kunde være med til. Endelig vil jeg gerne med Hensyn til denne Aldersdeling sige dette, at naar den ærede Ordfører benyttede et af de gamle Argumenter fra Juni-Grundlovens Tid for den almindelige Valgret: Hvis den jævne Mand er god nok til at værne Fædrelandet, er han ogsaa god nok til at være Vælger, kan man akkurat lige saa godt sige, at naar den unge Mand er god nok til at værne Fædrelandet, er han sandelig ogsaa god nok til at vælge til Landstinget. Alderen fra 25 til 40 Aar omfatter jo

netop Værnepligtsalderen. Der er i en saadan Forfatningsbestemmelse ogsaa det utiltalende, at der ved den skabes et bevidst Modsetningsforhold mellem de to Ting, et Modsetningsforhold, som ikke findes i det af Regeringen foreslaaede System.

Naar jeg derpaa skal se lidt nærmere paa Regeringens Forslag, som altsaa er det Grundlag, hvorpaa Forhandlingerne vil blive førte, er det jo klart, at det, man tilsigter, ikke saa meget er Dannelsen af en Repræsentation for de kommunale Vælgere som af en Repræsentation for de kommunale Raad som Institutioner. Heri ligger der jo en politisk Tanke født i Juni-Grundlovens Dage, en Tanke, som udsiger, at Statslivet i høj Grad beror paa en Samvirken, en Brydning mellem Kommunalivets og Statslivets Interesser; ved at danne to Ting kaldes disse Interesser til Forhandling og Samvirken. Naar man taler saa meget om det politiske, som vil trænge ind i Kommunalraadene, saa har det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) megen Ret i sin Betragtning, at man for mange af disse Raads Vedkommende ofte udgiver noget for upolitisk, der er i høj Grad politisk. Men der er sikkert mange Raad, som for Tiden ikke vælges efter de politiske Linier, og jeg har den Fornemmelse og den sikre Følelse, at det kommunale Liv vil forblive i samme Leje, ogsaa naar dette Grundlovsforslag er vedtaget. Naar man nu fra konservativ Side særlig synes at vende sig imod Tanken om Kommunalraadene som Grundlag for Landstinget, saa er det jo interessant at se, at de konservative i 1848 aldeles ikke nærrede den Frygt for, at det politiske skulde gribe ind i Kommunalraadene. Men Grunden var maaske den, at de konservative den Gang havde en Valgret til Kommunerne, som tilfredsstillede dem. Nu, da Valgretten ikke er efter deres Ønske, nu taler de Konservative om Politikken i Kommunerne, og at det bør forhindres, at man bygger Landstinget derpaa. Dette er et Bidrag til Karakteristik af det konservative Partis Opfattelse af de politiske Spørgsmaal. Men for øvrigt vil jeg til de Konservative sige, at hvis de vil søge tilbage til en Mand, som har ført dem og været Føreren af deres Presse i mange Aar, Ploug, saa vil de hos ham i 1849 finde kraftige Argumenter for en Forfatningsbestemmelse som den her nævnte, naar den kommunale Forfatning var bragt i Overensstemmelse med de almindelige Forfatningsprincipper, som han den Gang sammen med Venstre var Tilhænger af. Altsaa, det er de kommunale Raad som Institution, der skal vælge Lands-